Ч. 82. Чернівці, четвер дня 10. (22.) цьвітня 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин. Виходить щодня кромі днїв по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адмінїстрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Передплата 10 зр.

Грецко-турецка війна.

По битвах, які позаходили в пятницю і в суботу між реґулярним війском грецким і Турками, виповіла Туреччина в недїлю війну. З Атен відкликано турецкого посла, а грецкому послови в Царгородї віддано папери. Командант турецкої армії Едем-паша дістав приказ переступити грецку границю. Порта розіслала обіжник до своїх амбасадорів при заграничних дворах, в котрім зазначує, що Грециея перша розпочала війну, а заразом заявляє, що Туреччина і тепер ще готова завернути ся, коли те саме зробить Греция.

Оттак зачала ся вже явна війна, і то рівночасно в двох сторонах: в Тесалії і в Епірі. В віденьских диплöматичних кругах надїють ся, що удасть ся обмежити війну лише на тих двох противників, що вже станули против себе. Аж коли би Греция брала гору, тогдї готова війна розширити ся дальше, бо і другі балканьскі держави, як Болгария, Сербія і Чорногора готові зірвати ся до бою, щоби й собі щось скористати.

З боєвища повно вістий, і то часто суперечних, бо інакше доносять з грецкої, а інакше з турецкої сторони. Зі всего здає ся, що в Епірі Грекам веде ся добре, за те в Тесалії не найлїпше. Отсе подаємо вісти, які доси наспіли з одної і другої сторони.

З Атен доносять: Вість про виповідь війни викликала між Греками велике одушевленє. Король телеґрафував до наслїдника престолу, жертвуючи єго вітчині і єї будучої доли. Турецкий посол повідомив в недїлю грецке правительство о зірваню диплöматичних зносин і того-ж дня відїхав з Атен. Правительство відповіло на єго повідомленє, що на Туреччину спадає одвічальність за війну, бо Турки перші почали зачіпку. Турецкі піддані дістали приказ опустити Грецию до 14 днїв. На бажанє турецкого правительства поручив цїсар Вільгельм нїмецкому послови опіку над турецкими підданими, проживаючими в Греції. Рада мінїстрів постановила запротестувати у дворів заграничних против напасти турецкої. О півночи зібрав ся парлямент при великім натовпі народу. Президент повідомив палату, що Туреччина виповіла війну. Посли зложили патріотичні заяви. Нарід приняв вість з великим жаром. Парлямент відрочив ся на необмеженый час. Митрополит з Атенів припоручив цїлому сьвященьству відправляти молебнї за успіх грецкого оружя.

Наслїдник престолу перебрав ся з Лярісі до Тирнави (в Тесалії на границі). Єго жена лишила ся в Лярісї. Турки йдуть на Лярісу; грецке войско здержує їх; страти по стороні турецкій великі. Під Менаксою, відки веде дорога до Мелюни, а дальше до Лярісі, вела ся завзята борба; Греки заняли там три важні позиції.

В Епірі бомбардують грецкі кораблї надморске місто Превезу; грецке войско йде на Превезу і Янїну. Місто Арту Турки опустили.

З Царгороду знов доносять: Грецкий напад на Кранїю відперто. По 28-годинній битві заняли Турки Мелюну і два грецкі порти. Турки посувають ся на перед, Греки утїкають. Вчерашна борба скінчила ся занятєм всїх грецких становиск. Межи Мелюною а Тирнавою грецкі страти величезнї. Один паша пав вчера під Тирнавою. Турки перейшли вже на землю грецку. Вість про занятє Превези Греками не справджує ся.

Атени. Воєнна лїнія розтягнула ся вздовж границї цїлої Тесалії. Огонь з рушниць піддержують безнастанно, лиш з малими перервами. Битва під Менексою скінчила ся коло півночи.

Атени. Аґенция Гаваса доносить, що напевно потверджає ся вість занятя Менекси через Греків.

Атени. Офіцияльні депеші з Лярісі доносять, що грецкі війска заняли турецкі становиска від Нецеро до Кутри по стороні Тирнави. Кількакратні напади приступом зі сторони Турків против становиск на горі Аналїпсіс відперли Греки та нанесли великі шкоди противникови.

Депеші з Лярісі доносять, що Греки відперли щасливо всї напади Турків та що Турки подали ся назад в глубину краю, щоби зконцентрувати ся.

Атени. Депеша з Трікаля доносить, що грецка бриґада, котра боронила Ревені

Зроби собі сьвіт, який сам хочеш мати!

—о—

Розмова.

Петро. Кажу тобі ще раз, приятелю, перестань жалувати ся і зроби собі сьвіт, який хочеш мати.

Іван. Як то гадаєш?

Петро. Докладно так, як сказано.

Іван. Навіть своє найтїснїйше домашнє окруженє не можна так уладити, як би бажало ся, а аж —

Петро. Тїснє, дивоглядне окруженє вправдї тимчасом нї, але сьвіт. Бо сьвіт такий, який видиш, виглядає так, як єго береш. Береш єго серіозно, то він для тебе серіозний, береш єго весело, то він тобі веселий. Що кругом себе видиш і сьвітом називаєш, то є лиш накопленє річий, то лиш будівляні каміня; і з того маєш собі побудовати однострійний сьвіт, як тобі до вподоби, сьвіт, в котрім чуєш ся щасливий після своєї вдачі.

Іван. Того хотїв би я радо. Знаю також, як хотїв би я то осягнути.

Петро. То вже дуже богато. Знаю людий, що хотїли би все инакше мати, як є, але не знають, чого хотять.

Іван. Так, приятелю, будувати хотїв би я, але камінє будівляне, яке маю до розпорядимости, не є до ужитку. Маю мешканє, так завинив чинш. Маю жінку, так має маму при собі. Маю доброго кравця, коли не боргує. Маю склеп, але нїхто не купує. Маю доньку з двома поклонниками; маєтному з них дає макогона, а жебрака любить. Я честилюбивий, а мої противники мене очорнюють. Приходить робота, шумить менї в голові, хочу спати, болять зуби. Хочу посовгати ся на леду, настає відмяк, хочу пройти ся, падає дощ. Заощаджу грошї для якої приємности, приходить післанець за податок. Здобуду собі для розривки песика, казять ся в околици пси. Моргну до служниції, вже жінка передо мною. Куплю сегодня вартістних паперів, падає завтра курс. Хочу потанцювати, ступає менї хтось на нагнїток. Кину чоботом за котом, поцїляю право в зеркало. Хочу наставникови сказати ґречність, бере він то за улазливість, хочу сказати правду, зве мене простаком. Хочу —

Петро. Прошу тебе, перестань. То стара історія про невзгодини.

Іван. Але власне се є то накопленє річий, є то камінє будівляне, про яке споминаєш, аби вибудувати собі красний сьвіт. Бери орлині кігтї і заржавілї цьвяхи і побиті фляшки і кулї снїгу і сажу і болото з гостиниця і коси жіночі і шевску смолу і стаєнні ґралї і костомахи і дранте з паперу і сьміте — і будуй з того хату. Будуй! як потрафиш.

Петро. Я збудую. Я підожду, нім ті красні річи перегниють і землею стануть, з землї виформую цеглі і ними виставлю хату. Так приятелю, мусиш і з річами починати, що твоє серце притїсняють або ошукують. Кинь їх від себе, най переполовить а красний сьвіт стане сам з себе.

Іван. Ах так, тепер розумію. Ти фільозоф. Ти не зважаєш на добра і річи, що себе й тебе в просторони стїсняють, ти переживаєш сьвіт ідеальний, то є, ти собі єго лиш уявляєш, ти єго маєш лише в вображеню. Тогди, правда можеш собі сьвіт уладити після вподоби.

Петро. А ти не хочеш робити так, як я?

Іван. Що за питанє! Як би ти був правдивим фільозофом, то не поставив бо того питаня, бо знав би, що я є, який я є, що инакшим годї бути. Яж знаю, що все на землї суєта, сеє досить часто я чув і сам пізнав. Що дня виджу нещасте, біду, запропащене того, що було колись блискучим і щасливим. Як сегодня придбаю собі величавий замок, то знаю, що завтра винесуть моє бідолашне тїло із него. І про то бажаю того замку. Моя натура сотворена для вияввленя єї всїх дарований, мої змисли є, аби уживати. Я хочу жити. Хочу приробляти і знаю, що посїданє мене не задовольнять. Хочу почестий і знаю, що мене не задовольнять. Конець змаганю і придбаним — сувора смерть, то знаю. І про то не можу покинути земних річий і не хочу їх покинути.

Петро. Чому-ж скаржиш ся?

Іван. Бо скаржити ся то приємність нещасли-

поступила в долину коло Дамасі і обсадила місцевість Віґлію, забравши Туркам цілу батерию. Кілька ватаг впало до Македониї.

Атени. Після автентичних справоздань про акцию грецкої фльотилї в заливі Амбракійскім бомбардують два воєнні кораблї „Акціюм“ і „Амбракія“ батерию в Скафідакі з добрим успіхом а чотири иньші воєнні кораблї нападують на Саляґору.

Атени. Послїдні вісти доносять, що твердиня Скафіндакі цїлком знищена, а грецка фльотиля виладувала війско і оно забрало три турецкі батериї а кораблї відплили під Превезу, щоби єї бомбардувати.

Царгород. Комендант другої бриґади, другої дивізиї Абдуль Єцель Паша згинув у предвчорашнім завзятім бою під Тирнавою. Після інформаций з Йідлїц-Кйоску находять ся вже три турецкі дивізиї на грецкій териториї. — Вістку про упадок Превези заперечують тут офіцияльно.

Царгород. Після депеши дневника „Ікдам“ з Єлясени мали заняти Турки укріплене грецке становиско Іляилїтепс. Грецкі війска ратували ся утечею, Турки ідуть всюди наперед побідоносно. Погода сприяє.

Царгород. Запевняють, що Едем паша іде против Ляріси і має надїю нинї або завтра заняти єї.

Царгород. Після офіцияльного донесеня закінчила ся передвчера борба на цїлій головній лїниї операцийній доконаним здобутєм всїх грецких становиск і домів від Мелюни аж близько до Тирнави. Опір був завзятий, страти Греків великі. Страти Турків були дуже малі. Кілька турецких офіцирів згинуло. Едем-паша концентрує війска. Вчера а найдальше нинї має він рушити з армією 60.000 людий против Тирнави і Ляріси.

Російська безсторонність і правда в звістках про Галичину.

З приводу статї професора петербурської Дух. Академії А. Лопухина: „Три дня въ Червоной Руси.“)* (Церковный Вѣстникъ 1896 р. Нра 41 — 43. 45. 49. 50 — 52.)

Скільки нї прийшло ся нам проглянути статий в російських часописях, написаних з пригоди сьвяткуваня в Галичинї 300-лїтного ювілею Берестейської Унії, анї одна з них не дала нам жадної потїхи, жадного спочинку для душі. Нї в кого з російських письмеників, як видно ся, не найшло ся нї сили, нї совісти за для того, щоб написати про сю річ як слїд докладно, без уякої тенденциї, цїлком безсторонно й з щирою приязнею до спорідненої сторони. Всюди у них православно-полїтично-московський напрям перемагає почуття щирої, безсторонної душі, якийсь гордовито-захланний погляд зразу бє в очи всякому справедливому читачеви, прикро вражає по серцю й нищить останну терпеливість... Через це саме й та правда про унїю й стан галицького народу, котру можна було-б назвати майже безсуперечною, обгортаєть ся в такий туман московсько-православної тенденциї, що справедливому але несьвідомому серцю й вона може здати ся брехнею...

Теж саме вражіннє роблять і з деякого боку більш менш цїкавіщі начерки з подорожи по Галичинї проф. Лопухина, котрі він зважив ся оповістити перед російською публикою теж з приводу сьвяткуваня 300-лїтнего ювілею Берестейської Унії. Аби-но почав читати сї начерки, то вже зараз вчуваєш, що страва, як то кажуть, пересолена; що ступінь дальше, то все гірш автор переборщує, на кінци-ж стає й бридко й сумно за його оповіданя. Брудко найбільш то, що він так очевидячки пильно рахує про те, щоб здавати ся в своїм оповіданню безстороннім, правдивим й сердешним, прибирає всї способи, щоб впливати на серце, на чуттє читача, — тодї як добре видко, що серця-ж то в оповідача нема і щирости йому тяжко бракує. Сеї недостачі не можуть замістити нї поетичні малюнки, нї красномовні фрази, нї инчі способи, на котрі так щедрить ся шановний професор. Маючи в запасї мало вартних подорожних вражінь, він видимо силкуєть ся виобразити їх як ось менш-більш поетично.

Почавши з свого пробування в Почаєві, з переїзду через кордон, з їзди й огляду типів на залїзници, він запиняєть ся у Львові, подає тутешні вражіння і сим кінчає. Цїлих три днї проходить в цїкавих спостереженнях: місцеві краси, сьвятощі, етноґрафічні признаки і все иньше — нїщо не лишаєть ся його бистрим поглядам, про все він квапить ся кинути чимало красних спочутих слів... Треба тут зауважити, що проф. Лопухин вже досить відомий є в російській духовній науцї своєю прихильностию до поетичного викладу. Для запевненя можна лиш заглянути в його „Біблїйну історию,“ де він не впускає жадного випадку, щоб не описати або природу, або яку небудь добу, в формі навіть досить проблематичній, наприклад, — що тодї то чи тодї то сонце повинно було так то сходити, небо так то червонїти. Але се — нїчого не в сїм головна річ тай біда.

В своїх подорожних нарисах шановний професор велике місце дає ріжним думкам своїм, міркуванням, історичним спогадам, запитаням — і тут його поетична душа теж немає нїякого впину і бродить занадто вже далеко. Через теє його захід, висловлений в передмові до сих начерків, захід той, щоб „пролити своїм оповіданем скільки небудь сьвіту“ (перед російською публикою) на сучасні переважно релїґійні обставини Галичини, видимо є даремне слово, або незбутня мрія, котра чим дальш тим більш покидає автора. Згодом він сам уявляє якусь незвичайну несьвідомість, навіть простацтво якесь, наче він нїчого не чув і не знав досї про ті справи, які його зацїкавили. Не так то богато, видно ся, можна було зазнати шановному подорожнику з трохденної своєї подорожи в Галичинї... Але нащо тодї подавати такі поверхові спостереженя? Нащо туманити читачів?

Так, н. пр. зразу-ж, ще в Почаєві наш подорожник дуже дивуєть ся тому, що, як він довідав ся, Прочан-Галичан не пускають з Австриї на процу в Почаїв... Скоро-ж після сего він розказує, як до него підійшов місцевий українець-прочанин і став йому скаржитись, що хотів би ще піти в закордонний унїятський монастир і там помолити ся, та туди не пропускають. В цему разї автор не вважає на то, чому з Росиї не пускають прочан в Галичину, — він тут вбачає лиш дивний приклад того, як то унїяти обманюють простий народ розповсюджуючи чутку, що й в них є „стопа“ Божої Матері, чудотворний образ й другі сьвятощі. Раз автор оповідає, що галицьких прочан з Австриї до Почаєва не пускають, а тут же знов якось перечить собі, кажучи, що їх було богато на празнику в Почаєві. Або це, — наш подорожник якось дуже жахаєть ся того, що в Галичину не впускають релїґійних цїлком не шкодливих книжок російського (почаївського) друкованя... Чого-ж йому так жахати ся? Згадав би він про те, що в Росию заборонено приступ з Галичини *усяких* книжок україньвих. Я скаржив би ся, хоч би був богатим як Ротшільд, можним як цар, славним як Бісмарк, здоровим як чоловік природи в книжцї Кнайпа, я скаржив би ся, бо і тогди був би я нещасливий. Нема щастя, оно бути не може, чоловік, цїлий сьвіт так уладжений, що годї бути щасливим.

Петро. От і маємо! Ти склав собі сьвіт з кравецких рахунків і болю зубів і нагнїтків і податкових післанців і скажених собак і тещів. Після того і твій сьвіт уладив ся. Чому не добереш лучшого материялу? Таж він є! Сьвітло сонця маєвого, задоволенє здоровя, поцїлунок твоєї жінки, погляд твоєї дитини, жар вина, оживляючий сон, одушевленє штуки: ба навіть новий сурдут кравця, підвисшенє паперів вартістних — самі цегли, котрими при добрій волї побудувати можна зовсїм добірний, як не найприємнїйший сьвіт. — Любий приятелю! Чоловік має, як знаєш, дві руки, легку і тяжку. Одна бере судьбу легко, друга тяжко. Чоловік має двоє очий, ясновидюче і чорновидюче: ясне треба отворити, друге замкнути.

Іван. Дурне дїло, де треба одно око прижмурювати.

Петро. Та бо ти невідповідне прижмурюєш, ти чорновидючим поглядаєш. Не дивуй ся, що мусиш скаржитись, і не дивуй ся, що я жалуватись не потребую. Строю собі сьвіт, як менї подобає ся. Мій ґрунт під будову є спокій серця, мій будівничий — фантазия.

Іван. О ідеалїсте!

Петро. Жалуй мене, висьмій мене, викпи мене, що я ідеалїст, фантаст — *але я щасливий.*

Іван. Ти ним не є, ти лиш обманюєш себе.

Петро. Обмани себе, і ти ним будеш. — Вір менї, друже, сьвіт для тебе не той, що дїйсно є, але — повтаряю се — який видиш і принимаєш. Сказано, що Бог сотворив чоловіка після свого образу; сказано також, що чоловік собі творить Бога після свого образу; і вкінци можна сказати, що чоловік собі сьвіт творить після того, який він сам. Веселий чоловік видить веселий сьвіт, хорий видить терпіня, недовірчивий видить фальшивий сьвіт, справедливий видить праведний сьвіт, де правда побідить а неправда щезне.

Іван. Красненько дякую. Тому, що виджу лихий сьвіт, мушу бути лихим чоловіком.

Петро. Не говорю нарочно про тебе, бо то виглядає так, що мене таки повести хочеш ad absurdum. Але се для всїх сказано: Хто строгий в виповнюваню своїх заводових обовязків, вірний для ближних, того не конче часто почуєш, щоб жалував ся на нещасний сьвіт. Він буде терпіти, і єму деколи припаде кривда, але він то знесе; знаючи свою вартість задержить рівновагу і задовольнить ся собою; відверне ся від того, що єму не до вподоби, і приверне ся до того, що єго одушевляє, він позносює немов мід з цьвітів в крижку свого серця, він в собі свій власний сьвіт збудує і буде ним задоволений. Про него будуть думати, що він відказує ся, полишає, резиґнує, сьвітом погорджує. І не будуть допускати, що він любує ся в радости житя, любови сьвіта, уживаню сьвіта і є щасливим, бо сьвіт, то *єго* сьвіт, збудований ним після потреби.

Іван. Можу собі уявити такого замкненого в собі чоловіка, але він стоїть як чужинець на землї, як чужинець свого столїтя. Єму бракує практичности, мудрости, він не дійде нїколи зверхної могучости, не відограє ролї, він зрезиґнує на технїчні здобутки часу, на тисячі красних річий, котрі виставлені для дбалого і цїкавого на ярмарку.

Петро. Нї, приятелю, він не зрезиґнує. Противно все буде мати далеко красше, лїпше, доскональше, як то щоденщина дати може. Завдяки свому супокоєви душевному і веселости серця буде понад всїм стояти, буде уживати зі всего сьвітлу сторону, не буде гризти ся стороною темною. Він придбає вічні добра і не стратить земних; неодно, що для других серіозне усліве житя і щастя, буде для него любою іграшкою, котра нїчого не змінить на єго єстві, чи є в єго посїданю, чи нї. Він суверенний.

Іван. А буде він свобідний і від тих внутрішних конфліктів, що становлять судьбу, траґедию чоловіка?

Петро. Не буде свобідний. Противно, тяжше буде терпіти, як щоденний чоловік; вину, як єї має, глибше почує, але він понесе кару геройско, отже вирівнає розлад і помирить судьбу. Вас жене вина до розпуки. В вашій

ською мовою, які-б вони не були в своїм змісті. Также і далі наш подорожник в своїм оповіданю перед всїм якось незвичайно жахаєть ся. — усе його прикро вражає, а найбільш такі спостереженя, як то, — що не чуть нїгде в Галичинї російської мови, що всюди тут так стережуть ся москалів, що всюди тут під впливом польського утиску знищено руську бороду", або — що в друкарнї львівського Ставропигійського інститута беззаборонно друкують ся старообрядчеські книжки (От, лихо! Буцїм то й сим житя не треба...) Жаль і смуток невимовний закрадає ся в душу нашого подорожника, коли він довідуєть ся, що галицький народ, взагалї щиро релїґійний, вже добре звик ся з унїятськими справами. Освїченого професора не може задоволнити та звістка, що сей же народ не втеряв поваги й до „православія." Він од щирого серця згоден ходити в Почаїв на прощу, волів би й в Київ, не цураєть ся своїх братів закордонних, не думає убивати їх якимись схизматиками. Така віротерпимість очевидячки дивує освїченого професора, він би зараз, як би міг, став би дорікати віруючим душам, що так не можна дивитись, що межи унїєю та православієм — цїла безодня і т. и. В сїй річи наш професор уявляє й справдї таку нетерпимість й дрібний фанатизм, що трудно надивувати ся.

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 21-го цьвітня 1897.

Іменованя. Протопресвитер Ізидор Воробкевич іменований членом краєвої ради шкільної для Буковини на решту часу теперішної періоди. — Радник краєвого правительства Вільгельм Помпе іменований презесом іспитової комісиї державного права в Чернівцях. — Провізоричний комісар повітовий Людвик Вурцер з Радівців, провізоричний концініст краєвого правительства др. Ераст Тараньґул з Серету і провізоричний адюнкт будівництва Ілія Фінкельштайн з Чернівцїв іменовані сталими урядниками на тих самих становисках.

Др. Евзебій Мандичевский, архівар і бібліотекар товариства приятелів музики у Віднї, перебуває тепер в Чернівцях. В тутешнїм музичнім товаристві він буде особисто дириґувати пробами до нової православної служби Божої, котру відсьпівають дня 30-го цьвітня.

Тарифу для адвокатів виготовила комісия, вибрана тамтого року десятим вічем австрийских адвокатів, і скликає на перші днї мая нове віче адвокатів, котрому предложить до затвердженя „тарифу належитостий для адвокатів в цивільних спорах правних". Постанови тарифи увзгляднюють тілько високість грошевої суми, о яку ходить в спорі, без уваги на зуживтий час і труд в процесї. Окрім того она установляє три кляси для Віднї, більших міст і менчих міст, після котрих нормує ся високість платнї.

Двір султана. На північно-всхіднім розї Царгороду, в огородї о просторони 120 акрів, відділенім від старого Стамбулу заливом „Золотого Рога" і передмістями Пери і Ґалятою взносить ся палата султана. В городї стоїть цїлий ряд палат (кіосків) обведених потрійним муром. Палати разом становлять резиденцию нинїшного султана. Положене резиденциї є не тілько мальовниче але і стратеґічне. Город, в котрім стоїть султаньска резиденция лежить на узгірю званім Ільдіс (звізда). З того узгіря легко боронити 4 доріг, що ведуть до султаньскої палати. Пятнайцятьтисячний відділ війска міг би дуже довгий час опирати ся великій силї. Мармури резиденциї, порфіри, золото, коври, зеркала, меблї, мозайки римскі і фльорентійскі представляють доходи державн за кілька лїт. Город, в котрім збудована резиденция має цїхи фантастичного міста з „Тисяч і одної ночи." Ту вижолоблено великий став, до котрого спроваджують воду з Деркас, ту нагромаджено екзотичних дерев і цьвітів, дорогих камінїв, рідких звірять та птахів по клїтках. Тут і театр, куди заходить султан з гарему критим ґанком. Видатки двору султана пожирають річно нї менше нї більше тілько 150 мілїонів. Єсли загальна сума доходів держави виносить 500 мілїонів, на довгах 3 мілїярди, то легко можна собі представити як фатальну аномалїю творить коштовність султаньского двора. Майже половина тих видатків йде на дверских урядників. Они то дістають і платню від султана, але ще різні коштовні дарунки і віктуали. Но того не досить, що-денно з рана і вечером дістають не тілько дверскі урядники, але їх родини а навіть їх знакомі так звані „tablas". Є то великі таци деревляні заставлені стравами, котрі вистарчають на поживлене кільканайцяти осіб.

В королївскім замку в Буді, сусїднім містї Пешту, запала ся земля в кількох місцях. В наслїдок того розпочали докладні дослїди цїлої околицї, бо обавляють ся, щоби не завалила ся катедра сьв. Матея, збудована на тім самім ґрунтї.

Легку смерть мав емеритований контрольор податковий в Станїславові, 84 лїтний старець Йосиф Топольницкий. Він приїхав на латиньскі сьвята до сина до Львова і як положив ся в суботу спати, так рано знайшли его вже трупом. Старушок чув ся цїлком здоровим і не жалував ся перед спанем на жадні болї анї доляглиности. Умер зі старости, бо вже его час прийшов був і справдї, як то кажуть — заснув в Бозї.

Паперові підлоги. В Сполучених Державах зачинають тепер загально уживати підлїг паперових. Запевнюють они тілько нових користий що в будучности правдоподібно всюди витиснуть з уживаня підлоги деревляні. Звісно, що в шпарах і щїлинах підлїг деревляних громадить ся звичайно бруди і порохи, розвивають ся шкідливі грибки і заразки. Повставане таких шпар є неможливе при підлогах, споруджених з одноцїльної маси паперової. Крім тих взглядів гиґиєни і чистоти промавляє за примінєнем паперу і то, що він є злим провідником тепла і голосу, а помимо твердости можна по нїм тихо ступати, не совгаючись. Цїна такої підлоги меньша від підлоги деревляної. Оригінальний є спосіб єї споряджения. Можна єї купити собі... в мішку. Є то порошок паперовий, подібний до муки і містить в собі малий додаток цементу яко средства сполучаючого. З муки тої робить ся рід тїста і масу ту виливає ся на підлогу, розвалковує ся рівномірно, а як маса висхне, надає ся їй фарбою вигляд дерева оріхового, дубового або магоневого.

Ученик рабівником Маскус Оксгорн з Глучкова напав в Сучаві на купця Саломона Вернера в цїли рабунку і задав єму ножем кілька ран. Молодого проступника вже арештували і відставили де треба.

Про склад нової палати посольскої подає дра Кольмера „Parlamentarisches Jahrbuch" такі цїкаві подробиці: На 425 послів є 203 нових. Порівнявши з виборами з 1891 року зросло число послів нїмецких з 177 на 205; чеських з 76 на 85; Поляків з 58 на 71; Італїянців з 16 на 19; Хорватів з 7 на 9; Русинів з 8 на 10; Румунів з 4 на 6; Сербів з 1 на 2. Що до званя представляють ся відносини так. Число заступників промислу і ремесла зросло в новій палатї з 30 на 60, духовних — з 20 на 31, властителїв земель і домів з 146 на 165, учителїв і професорів змалїло з 40 на 35, адвокатів і нотарів з 62 на 50, лїкарів і аптикарів з 13 на 12; технїків, механїків, будівничих та інжінерів з 12 на 8; урядників з 31 на 29; писателїв і журналїстів з 14 на 9. В парламентарнім річнику уміщені і короткі житеписи послів. Деякі сильветки досить цікаві. Річник подає вкінци і перегляд соймів враз з послами. Перший зошит того річника появив ся вже в 1888 роцї.

Смерть воробцям присудили рільники околицї Парижа, до котрих префектура департаменту Секвани розіслала запитане, як они задивляють ся на ужиточність чи шкідливість тої птахи що до рільництва. 17 громад уважало воробця анї не дуже шкідливим анї не пожиточним, 5 громад домагало ся для него опіки а 46 громад жадало позволеня стріляти до воробців в кождій порі року і нищити їх. Воробець, кажуть его противники, так привчив ся до ростинної живности і находить єї всюда в такій скількости, що змінив свої пташачі обичаї і не завдає собі труду шукати за хробачками та комахами. Через те він не приносить для рільництва жадного пожитку, а шкоди якір обить чу на поли, зїдаючи і витрясаючи дозріле зерно на пни, обчисляють в околици Парижа на 200.000 франків.

Складки. В попереднім виказї зайшла помилка, що черновецко-руска громада зложила на бурсу за цьвітень 12 зр. 50 кр., коли в дїйсности зложили 10 зр. 50 кр.; через те і загальна сума складок за 1897 рік виносить 129 зр. 7 кр. Дальші складки на бурсу Народного Дому: в домі уч. Петрачика з Самушина зложили на руки ч. Івана Бокачука о. Мелетій Галіп 2 зр. О.Кантор 1·50 зр. о. Андрійчук з Онута 50 кр. надуч. Спинул з Брідка 50 кр., уч. О. Влад з Мосорки 50 кр., уч. Ів. Бокачук з Миткова 50 кр., уч. Гнїдий з Брідка 30 кр., пані Петрачекова 20 кр., уч. Петрачек 10 кр. (разом 6 зр. 10 кр:) Руска Каса 2% дивіденди призначеної на добродійні цїли 1 зр. 28 кр. — разом з попередними за 1887 рік 136 зр. 45 кр. Сердечне Спасибіг!

Дрібні вісти. В Триестї украли на почтї 30.000 зр. Арештовано кілька осіб. — Половину цоса відкусив Прокіп Заячук свому кревнякови і за те засудив его станїславівский суд на три днї арешту, або 15 зр. Дорога приємність! — На шляху тереспольскої зелїзницї в Росиї зустріли ся два поїзди. Льокомотива і вісїм ваґонів ушкоджені. З подорожних є 10 осіб тяжко скалїчених а 4 легко потовчених. — У Львові падав вчера через цїлий ранок снїг і покрив цїле місто білим килимом.

Телеграми „Буковини".

З дня 21-го цьвітня 1897 року.

Відень. Нїмецкий цїсар прибув о годинї 11-ій в середу 21 цьвітня. На двірци зелїзницї привитали его цїсар, архикнязь і достойники. Оба цїсарі уцїлували ся і устиснули ся кілька разів як найсердечнїйше. Після привитаня архикнязя і представленя достойників удали ся цїсарі в отвертім поїздї до цїсарского двора а по дорозї витала їх безчисленна товпа народа радісними окликами: „Слава!"

розпуці ваша пропасть, в его карі его відроджене.

Іван. Добре, так се було-б для твоєї особи. Але що кажеш о прочих сотворінях, терплячих і нещасних?

Петро. Не завдаю їм смутку і стараю ся їх смуток улекшити після моїх сил. Дальше тим не журю ся.

Іван. Як я завидую тобі твого становиска! Але я ненавиджу сьвіт як ворога.

Петро. Люби его як приятеля!

Іван. Та що, коли я розчарований?

Петро. Говориш про розчароване, от як би говорило ся про біль голови або про біль тїла. Як може тебе сьвіт болїти, коли він не лежить в твоїй природї, коли він тобі не приязний! Не ворїг болить, але рана ним завдана.

Іван. Але-ж рану завдав сьвіт.

Петро. Тебе болить твоє власне тїло. Нї, не розчароване тобі так доскулює, але біль твого я. Ти сам собі завдаєш болю, бо ти хорий. Ти чуєш, що-сь хорий, але не хочеш признати ся, спихаєш на сьвіт. Кажу тобі, приятелю, старай ся поздоровіти. Не сьвіт треба переіначувати, але себе самого. Як ти здоров тїлом і душею, тогдї й сьвіт тобі подобає ся. Впрочім, все належить до купи. Коли кождий малу частину сьвіта поправить, якою він сам є, тогдї стане сьвіт чудесним, божим. Вір менї!

З нїмецкого переклав С.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празї,

загально признаний **знаменитий усмирюючий лїк на втиранє:** по цїнї 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всїх аптиках. Просимо жадати сей **загально улюблений лїк** просто під назвою **Ріхтера Liniment з котвицею** і принимати з осторожностию лише фляшки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празї.

Розсадники винної лози парискої, котра скоро дозріває, і не потребує дуже доброї землї, по 10 кр. за штуку, можна дістати у п. **Атаназия Руснака** в Чернівцях, улиця Пумнула число 4. — Зголошувати ся треба як найскорше, поки час.

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях

має на складї отсї свої видання:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛЇОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток для чемних діточок.“

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских дїточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Біблїотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

Замовленя приймає й редакция „Буковини.“

Руским церквам і братствам церковним поручаю:

Сьвітло церковне в великім виборі від ¼ фунта до 2 фунт. першої і другої якости, сьвітло столове і до павуків, віск чистий пчільний на сьвітло, сьвітло з білого воску ріжної величини і грубости. Кадила: мішане, королївске, ладан і смирна.

НА СЬВЯТА!

Мука, славні дріжджі віденьскі Мавтнера, овочі полудневі і коріня в найлучшім родї і як найдешевші.

Природні вина від 40 кр. до 5 зр. за фляшку, на міру природне столове по 48 кр. і 60 кр. за лїтру.

Поручаю мою ново-заложену руску торговлю ласкавій памяти і опіцї остаюсь

з глубоким поважанем

ІГНАТІЙ ВЛАСЮК,

Чернівцї ул. Паньска ч. 35.

Із Найвисшого приказу

Єго ціс. і кор. Апостольского Величества

устроює ц. к. дирекция льотерийних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРИЮ,

з котрої чистий дохід присьвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“

в Чернівцях.

Ся льотерия обнимає 7816 виграних в готівцї,

подїлених на

148 виграних головних із 3834 попередними і 3834 слїдуючими

в загальній скількости

165.000 корон в золоті та 100.950 зр. риньских а. в.

Тягненє послїдує невідкличнo 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть 2 зл. риньских а. в.

Льоси продає і адмінїстрация „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. льотерийних урядах, у всїх льотерийних коллєктурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, почтових і телеґрафічних, в конторах виміни, в урядах стаций желїзничих і др.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковинї

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і нїмецкій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарнї!

Хто хоче мати

добру і дешеву

МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як всюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цїлий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому

З поважанем

В. Данилевич,

машинїст у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. желїзнчій (Banhofstrasse) ч. 26.

Памятайте на Народний Дім

в Чернівцях!

Учительки, Нїмкинї, або Русинки, що вміє добре по нїмецки, до двох панночок з 5. і 6. кляси видїлової, пошукує о. Омелян Глїбовицкий, гр. кат. парох в Циганах, о. п. Лосяч.

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT,

Jahresausweis

і Шкільні повідомленя

(Schulnachrichten)

є на складї

в друкарнї „Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.